

Partnerne inviteres til aktualitetsseminar:

Politisk risiko 2019: Mot mer konflikt mellom stormakter?

- Det er sjelden at det geopolitiske bildet har endret seg så raskt som de siste par årene.
- Behovet for å forstå aktørene og de strategiske overveielserne de må gjøre er større enn kanskje noen gang.
- Usikkerhetene øker faren for at en eller flere av aktørene feilberegner motpartens handlingsmønster og snubler inn i en ødeleggende konflikt som man må tro alle vil unngå.

Tid: Onsdag 16. januar 2019 kl. 12:30-15:30 Registrering og enkel servering fra kl. 12.00

Sted: Akersgata 64-68, Oslo. Auditoriet

Påmelding: Partnerforum.uio.no

Program

12:30 Velkommen ved Partnerforums sekretariat

12:35 Geopolitikk og endrede vilkår for regional og statlig stabilitet

Øyvind Østerud, professor i statsvitenskap, UiO

13:00 Nye handelskonflikter mens EUs fellesinstitusjoner er under press

Ola Storeng, økonomiredaktør, Aftenposten

13.30-13.45 Pause

13.45 Europas nye utfordringer – migrasjonskrise, Brexit og re-nasjonalisering

Janne Haaland Matlary, professor i statsvitenskap, UiO

14:15 Væpnede konflikter i endring – mellom strategi, økonomi og teknologi

Sverre Diesen, general og tidligere forsvarssjef

14.45 Diskusjon med innspill fra salen, ledet av **Jan Erik Grindheim**, Universitetet i Sørøst-Norge

Slutt 15.30 Med forbehold om endringer

Om bakgrunnen for seminaret

På kort tid er verden forandret fra en forholdsvis konfliktfri globalisering av markedsøkonomi og demokrati til en ustabil og risikofylt situasjon preget av rivalisering mellom stormakter, svekking av vestlig makt, krig og konflikt i Europas randområder, global terror, cyberangrep og statssammenbrudd. Donald Trump har sittet som amerikansk president i to år. Dette har betydd større global usikkerhet både økonomisk og sikkerhetspolitisk, selv om noe av bildet er tvetydig. Verdensøkonomien i sterk endring, og den globale orden som ble etablert i 1945 er under press. EU har hatt store indre problemer etter eurokrisen, valget Italia og Brexitforhandlingene. Kina og andre deler av Asia er i ferd med å bli et nytt globalt tyngdepunkt. Slike tyngdeforskyvninger har i tidligere historiske epoker ført til sterke konflikter, med mottrekk fra tidligere dominerende makter.

Til forskjell fra før er stater og selskaper i dag ekstremt sårbare overfor hverandre fordi de er så tett knyttet sammen. Derfor er det viktig at en forstår den politiske dynamikken og de trendene som vil prege både marked og politikk framover. Næringslivet er selv ekspert på markedsrisiko, men mangler ofte kompetanse på politisk risiko. Vår erfaring er at det er behov for en helhetlig analyse av politisk risiko fordi politiske konflikter stadig blir mer komplekse, både mellom og innen stater. Både statlige og ikke-statlige aktører tar i bruk nye makt- og påvirkningsmidler som krever både politisk, økonomisk og militær innsikt å analysere og forstå.

Om foredragsholderne

Øyvind Østerud er professor i statsvitenskap, Universitetet i Oslo og var preses i Norske Videnskaps-Akademi i 2009-2011. Han ledet Makt- og demokratiutredningen 1998-2003 og har hatt bistillinger ved Forsvarets Forskningsinstitutt og Forsvarets Stabsskole. Østerud er ekspert på geopolittikk og vilkår for regional og statlig stabilitet. Han vil belyse konkrete endringer i det internasjonale konfliktmønsteret, grunnlaget for at mange stater og regioner er svært sårbare, og hvilke konsekvenser dette har.

Ola Storeng er samfunnsøkonom og har de siste 15 år vært økonomiredaktør i Aftenposten, og utvist særlig interesse for internasjonale spørsmål. Storeng har vært ansatt i Olje- og Energidepartementet, avdelingsdirektør i Finansdepartementet, ambassaderåd ved Norges delegasjon til OECD i Paris og «project officer» i Verdensbanken i Washington. Storeng dekker verdensøkonomien. Økende rikdom går nå sammen med mindre stabilitet og økte sosiale spenninger. Når USAs økonomiske hegemoni utfordres av Kina, øker faren for handelskonflikter. I Europa har tretti år med høy arbeidsløshet blitt møtt med å bygge felles markeder og felles institusjoner, som nå er under press. Stater med høy gjeld vil snart få økte problemer på grunn av eldrebølgen.

Janne Haaland Matlary er professor i Statsvitenskap, Universitetet i Oslo og prof II ved Forsvarets Stabsskole. Hun var statssekretær i Utenriksdepartementet 1997-2000 og har sittet i en rekke nasjonale og internasjonale råd og utvalg. Hun er ekspert på utenriks- og sikkerhetspolitikk, EU og NATO Hun vil analysere situasjonen i Europa som preges av krisen i EU pga migrasjon, Brexit og re-nasjonalisering og hvorvidt politisk stabilitet i vår region kan forventes å vedvare.

Sverre Diesen er general og tidligere forsvarssjef (2005-2009) og utdannet sivilingeniør fra NTNU. Han er nå forsker ved Forsvarets Forskningsinstitutt der han arbeider spesielt med spørsmål knyttet til cyberkrigføring og langsiktige fremtidsanalyser. Han dekker hvilken rolle militære maktmidler spiller i internasjonal politikk i dag, herunder såvel avskrekking av konflikt som hva slags væpnede konflikter som dominerer bildet der militærmakt tas i bruk. I hans innlegg belyses særlig hvordan uinnskrenket bruk av militære midler for å nå politiske mål er blitt stadig mindre anvendelig, til fordel for strategier som kombinerer begrenset bruk av militærmakt med andre makt- og påvirkningsmidler.

Jan Erik Grindheim er førsteamanuensis ved Handelshøyskolen, Universitetet i Sørøst-Norge, og statsviter i tankesmien Civita. Han har skrevet flere vitenskapelige artikler og bøker om norsk politikk og offentlig forvaltning, vært ansvarlig redaktør av tidsskriftet Stat & Styring og arbeidet med regional utvikling for Osloregionen. Jan Erik har tidligere vært faglig ansvarlig for Universitetet i Oslos engasjement i Partnerforum.

Partnerforums aktualitetsseminarer er åpne kun for ansatte hos partnerne.

Partnerforum er et samarbeid mellom Universitetet i Oslo, Handelshøyskolen BI og statlige virksomheter. Vi er 22 partnere som samarbeider om å lage arrangementer om temaer som er aktuelle for statsforvaltningen. Partnerforum avholder årlig ca 25 arrangementer, herav ett seminar for hver partner. I fjor bidro over 100 innledere for nær 2000 deltakere på våre arrangementer.

